

GRUNDSKOLE 30. juni 2024

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Emilie Damm Klarskov
Analysechef

Skoleeleverne er gået på ferie, men det er folkeskolerne, der har mest brug for ny energi

Folkeskolerne spiller en afgørende rolle for, at de danske børn bliver klædt på til et godt voksenliv. Men folkeskolerne er pressede, eleverne klarer sig dårligere, og coronanedlukningerne gik hårdest ud over de svageste elever.

Kontakt

Analysechef

Emilie Damm Klarskov

📞 27 35 85 95

✉️ ead@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

I fredags pakkede danske børn forventningsfulde deres madkasser og pennalhuse i skoletasken og ønskede deres klassekammerater god ferie.

Men hvad er det for en folkeskole, der venter, når sommeren slutter? For selvom sommerferien er lang, er hverdagene trods alt flest. Og folkeskolen danner en vigtig ramme om børnenes hverdag – og deres fremtid.

Det er folkeskolen, der skal sikre, at vores børn lærer at læse, skrive og regne på et tilstrækkeligt niveau. Desværre lykkes dette ikke ofte nok.

I 2023 forlod mere end hver niende elev 9. klasse uden at bestå dansk og matematik. Før coronaårene var det omkring en ud af 12, der ikke bestod.

” *Selvom sommerferien er lang, er hverdagene trods alt flest. Og folkeskolen danner en vigtig ramme om børnenes hverdag – og deres fremtid.*

Analysechef Emilie Damm Klarskov

Coronakrisen ramte de svageste hårdest

Coronaårene, der var præget af nedlukninger, kan ses som et naturligt eksperiment, der viser, hvor vigtig folkeskolen er – ikke mindst for elever med svag social baggrund og svag faglighed.

Vi har [i AE tidligere i år vist](#), at selvom elever på tværs af fagligt udgangspunkt har klaret sig dårligere ved afgangsprøven efter coronaårene, så ser det værst ud for den tredjedel med de svageste faglige forudsætninger. Det viser altså, at fraværet af en hverdag i folkeskolen havde de største negative konsekvenser for de børn, som i forvejen haltede bagefter. Billedet bliver kun endnu mere tydeligt, hvis man også ser på elevernes sociale baggrund.

Når elever forlader folkeskolen uden at bestå dansk og matematik, ligger der ofte en svær skoletid forud. Det gælder ikke blot, når man måler elevernes faglige trivsel, men faktisk også målt på social trivsel.

Det er ikke kun børnene, der ikke trives i folkeskolen. [I en anden analyse, vi i AE udgav for nyligt](#), kunne vi vise, at hver femte folkeskolelærer har forladt folkeskolen blot tre år efter, de fik job som nyuddannede.

Hvis flere børn skal udvikle sig til unge med gode basale færdigheder, skal vi have en folkeskole, hvor flere børn og voksne trives.

Økonomien i folkeskolen er presset

Tidligere i år lavede politikerne [en folkeskoleaftale](#), hvor man blandt andet afsatte 500 millioner kroner til et fagligt løft af de svageste elever.

Det er et godt og vigtigt initiativ. Der er brug for midler til ekstra indsatser for de fagligt svage elever. Desværre har man valgt at fordele midlerne ligeligt til alle skoler i Danmark. Det lyder måske retfærdigt, men det rammer skævt. I kommuner som Gentofte og Rudersdal er der cirka én elev i hver klasse, som ikke består dansk og matematik ved afgangsprøven, mens det gælder [for hver tredje i Lolland Kommune](#). Det er ikke bedst hjælp til de svageste, at Gentofte får det samme som Lolland.

” Desværre står folkeskolen i en svær situation, fordi skolernes økonomi er udfordret. Det skyldes både, at kommunernes økonomi gennem mange år har været udsat for besparelser. Desuden fylder specialområdet stadig mere, hvilket påvirker midlerne til almenområdet.

Analysechef Emilie Damm Klarskov

Desværre står folkeskolen i en svær situation, fordi skolernes økonomi er udfordret. Det skyldes både, at kommunernes økonomi gennem mange år har været udsat for besparelser. [Desuden fylder specialområdet stadig mere](#), hvilket påvirker midlerne til almenområdet. Hvis folkeskolen skal lykkes med at løfte det faglige niveau for flere børn end i dag, skal der investeres økonomisk i folkeskolen. Men penge gør det ikke alene.

En skole for alle begavelser

Vi skal også have en folkeskole, der i højere grad end i dag favner alle børn. Folkeskolen har længe været for bogligt orienteret, og elever med mere praktiske interesser har haft svært ved at finde deres plads. Den nye folkeskoleaftale giver langt større plads til de praktiske fag. Det er et meget vigtigt skridt i den rigtige retning.

” *Folkeskolen har fortsat brug for en saltvandsindsprøjtning, men jeg har alligevel et håb om, at eleverne efter en lang ferie vender tilbage til en skole, der i højere grad har ressourcerne til at løfte de elever, som har mest brug for det.*

Analysechef Emilie Damm Klarskov

De første elementer fra folkeskoleaftalen skal allerede træde i kraft fra næste skoleår. Det gælder blandt andet den styrkede indsats til de mest udfordrede elever. Folkeskolen har fortsat brug for en saltvandsindsprøjtning, men jeg har alligevel et håb om, at eleverne efter en lang ferie vender tilbage til en skole, der i højere grad har ressourcerne til at løfte de elever, som har mest brug for det.